

ПОСИЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ФУНКЦІЙ ОБЛІКУ – ПРЕФЕРЕНЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО СТРАТЕГІЧНОГО ОБЛІКУ

О.П. Кундря–Висоцька

Львівський інститут банківської справи
Університету банківської справи НБУ,

Перехід до управління нового рівня ставить першочерговим завданням створення на підприємстві відповідного обліково–аналітичного забезпечення прийняття перспективних (прогнозних) рішень. В актуальну площину потрапляють питання використання даних бухгалтерського обліку як ґрунтового та якісного джерела інформації щодо загального фінансового стану підприємства, посилення інформаційних функцій обліку та спрямування їх на забезпечення ефективної діяльності підприємства в умовах ринку. Розрахунки вчених–економістів показують, що на долю обліково–аналітичної інформації припадає близько 70% загального обсягу економічної інформації [1, с.187]. Від того, наскільки вона ефективна, багато в чому залежить ефективність керівництва та функціонування самого підприємства.

Реалії сьогодення диктують нові вимоги до виживання та ефективної діяльності підприємства. Здебільшого саме вони зумовили посилення уваги з боку вітчизняних науковців до стратегічного управління. Що ж стосується самих керівників вітчизняних підприємств, то вони досі нерідко залишаються осторонь проблеми впровадження системи стратегічно орієнтованого обліку.

Сьогодні зовсім не достатньо вміти збирати, обробляти, використовувати, зберігати бізнес–інформацію та підтримувати в актуальному стані бази даних. Необхідно мати певну політику відносно управління інформацією та інформаційного середовища, у якому перебуває підприємство. Тому основними завданнями інформаційної підтримки управління слід визнати: формування, обробку, використання, зберігання та підтримку в актуальному режимі інформації та знань; забезпечення менеджменту нормативно–правовою, довідково–аналітичною, методичною, поточною та прогнозною інформацією, а також комплексом програмних засобів, необхідних для їх аналізу при формуванні управлінських рішень [2, с. 566].

На нашу думку, важливою та однією з визначальних компонент ефективного управління є відповідне забезпечення його інформацією прогнозного характеру, яка у свою чергу, продукується належно організованим управлінським обліком. Безумовно, це нові підходи, іншими словами – нові об’єктивні умови функціонування обліку як інформаційного середовища для якісно нового рівня управління, які продиктовані правилами розвитку бізнесу.

В такий спосіб поступове зближення та об’єднання нових підходів та ідей у бухгалтерській науці з організаційними структурами управління підприємствами створює нові умови для підвищення їх прибутковості та досягнення стратегічних цілей управління. Нові способи управлінського обліку та аналізу й певна сукупність ідей, положень щодо поведінки фірми в умовах конкурентної боротьби на різних ринках формують концепції активізації інноваційної діяльності. Тому управлінський облік із стратегічною компонентою, що передбачає аналіз конкурентної позиції суб’єкта господарювання – це основа процесу прийняття інноваційних рішень на насиченому конкурентами ринку та інструмент вдосконалення управління підприємствами.

Отже, саме система управлінського обліку надає інформацію, що є необхідною або може бути корисною керівникам вищої ланки у процесі виміру успішності процесу інновацій та розробок нових продуктів і послуг, які дозволяють підприємству виходити на нові ринки або на нових споживачів, приймати виважені управлінські стратегічні рішення (Рис.) провадження системи управлінського обліку, що передбачатиме активну реакцію на надходження великої кількості даних про

потреби споживачів, буде потребувати приділення особливої уваги майбутнім періодам, а тому стає пріоритетним напрямком удосконалення всієї системи управління. [3,с.508]

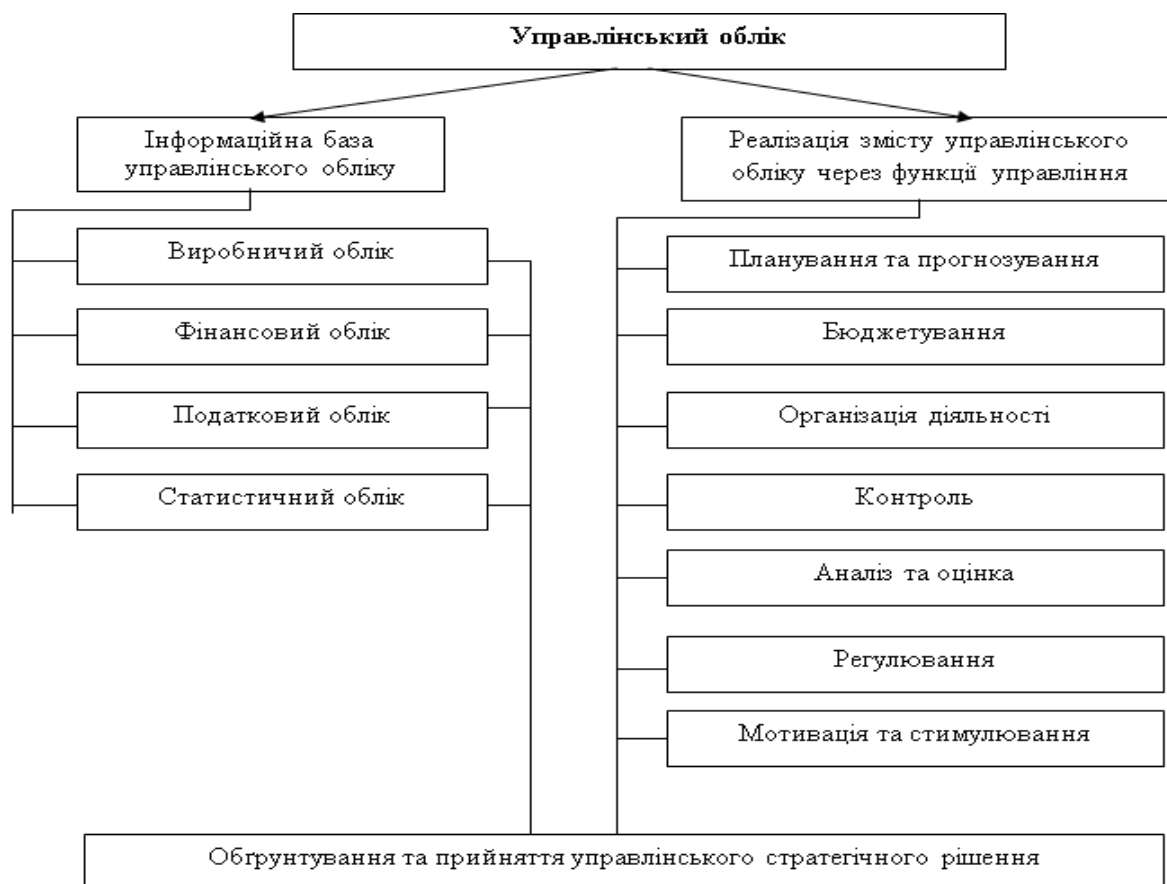

Рисунок – Схема реалізації змісту управлінського обліку

В даному випадку управлінський облік можна інтерпретувати як інтегровану систему різних економічних дисциплін. Лише поєднання різних інструментів дає змогу сформувати необхідну методологічну основу такої облікової системи, яка буде орієнтована не лише на відображення господарського пост-фактуму, але й на продукування необхідної прогнозної інформації для управління.

Проведені дослідження свідчать, що в управлінському обліку для цілей перспективного відображення вже широко використовуються такі методи бухгалтерського обліку, як оцінювання, калькулювання, баланс і звітність. Поряд з цим для складання прогнозних фінансових звітів можна використовувати систему рахунків і подвійний запис. У цьому випадку на рахунках бухгалтерського обліку будуть відображені бюджетні витрати, доходи, активи, зобов'язання та власний капітал. Це дасть змогу за даними рахунків формувати показники зведених бюджетів підприємства, зокрема бюджетного балансу та бюджетного звіту про фінансові результати.

Отже, методи бухгалтерського обліку можна застосовувати як ретроспективно, так і перспективно. Тому обмеження теорії бухгалтерського обліку потребують застосування нової парадигми.

Деякі вчені наполягають на введенні у вітчизняну науку терміну «еккаунтинг» в його західному розумінні та створенні теорії еккаунтингу. Втім, заміна терміна «бухгалтерський облік» поняттям «еккаунтинг» не вирішує проблеми актуальності бухгалтерського обліку в сучасних умовах. Більш перспективним є створення нової парадигми бухгалтерського обліку для забезпечення сучасних потреб користувачів інформації.

Таким чином, сьогодні є чітко виокресленою проблема розширення «часового діапазону» облікової системи та напрацювання нового методичного інструментарію, що забезпечував би систему управління як ретро-, так і перспективною інформацією.

Стратегічний підхід до процесу управління дає змогу підприємствам своєчасно та адекватно реагувати на зміни в середовищі їх функціонування та формувати конкурентні переваги, що в дов-

гостроковій перспективі забезпечать зростання вартості господарських одиниць та досягнення ними поставлених цілей.

Література:

1. Друри, К. Управленческий и производственный учет: Пер. с англ.; Учебник // М.:ЮНИТИ–ДАНА, 2005. С 187 .
2. Кастельс, М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура / М. Кастельс; //ВШЭ. – М.: ГУ ВШЭ, 2000. – с. 566.
3. Голов, С.Ф. Управлінський облік. Підручник. – 3–тє вид. // К.: Лібра, 2006. – с. 508.
4. Нападовська Л.В. Реформування системи бухгалтерського обліку в Україні / Л.В. Нападовська // Економіка: проблеми теорії та практики : зб. наук. праць. – 2007. – № 6. – С. 66–72 .